

Απαντήσεις

Άσκηση 1

- i. «Οι φετινοί καύσωνες σε διάφορες περιοχές του πλανήτη» (Κείμενο 1) - Οι πρόσφατες πυρκαγιές /«Την πρώτη μέρα που άρχισε να πέφτει στάχτη από τον ουρανό» (Κείμενο 2).
- ii. «περιοχές που για σημαντικό διάστημα θα αντιμετωπίζουν ακραία ζέστη και υψηλή υγρασία, από ένα σημείο και μετά ακατοίκητες» (Κείμενο 1) -«έσυρα τα πόδια μου στην κίτρινη πόλη φορώντας μάσκα. Είναι αποπνικτικά, δεν γίνεται χωρίς. Κάθομαι κλεισμένος σε ένα δωμάτιο. Είμαι ένα ποντίκι... » (Κείμενο 2).
- iii. «Η εποχή των γενικόλογων διακηρύξεων έχει περάσει» (Κείμενο 1) - «Στην Κίνα... Σταμάτησαν να σπέρνουν δάση και άρχισαν να χτίζουν πυρηνικά σιλό...Επόμενο πρωθυπουργό θα ήθελα να ψηφίσω κάποιον κηπουρό» (Κείμενο 2).
- iv. «δραστικές αλλαγές ακόμη και στην καθημερινότητα των ανθρώπων στις αναπτυγμένες χώρες (για παράδειγμα με ριζική μείωση της χρήσης του ιδιωτικού αυτοκινήτου ή του αεροπλάνου)» (Κείμενο 1) - «Όπου πάω, θα οργανώσω αναδασώσεις. Θα φροντίσω το κάθε παιδί να υιοθετήσει ένα δέντρο » (Κείμενο 2).

Άσκηση 2

(Δες την απάντηση 1. της άσκησης Β2.β. του κριτηρίου αξιολόγησης).

Άσκηση 3

(Δες την απάντηση 2 της άσκησης Β2.β. του κριτηρίου αξιολόγησης).

Άσκηση 4

α) Χωρία με υποτακτική σύνδεση στο Κείμενο 1: «Μια μελέτη εκτίμησε **ότι** η κλιματική αλλαγή έκανε αυτό τον καύσωνα πέντε φορές πιο πιθανό σε σύγκριση με την περίπτωση **να** μην είχαμε κλιματική αλλαγή.» - «Το λιώσιμο του παγωμένου υπεδάφους ενδιαφέρει πρώτα από όλα **γιατί** είναι αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής αλλά και μπορεί να την επιτείνει, **γιατί** η διαδικασία αυτή απελευθερώνει στην ατμόσφαιρα διοξείδιο του άνθρακα και μεθάνιο,... ».

Η χρήση υποτακτικής σύνδεσης επιτρέπει στον αρθρογράφο να αποκαλύψει τις λογικές σχέσεις μεταξύ των προτάσεων/ιδεών και ανταποκρίνεται στον σχετικά σύνθετο λόγο ενός άρθρου.

β) «Είναι αποπνικτικά, δεν γίνεται χωρίς» - «Βασικά να είναι δύο. Να είναι και μια αγρότισσα με ροζιασμένα χέρια. Κι έναν δασοφύλακα».

Άσκηση 5

Το Κείμενο 1 ακολουθεί **λογική** οργάνωση. Στον **πρόλογο** ο αρθρογράφος διατυπώνει τη βασική του θέση ότι υπάρχει κλιματική αλλαγή που απειλεί το περιβάλλον και τον άνθρωπο. Στο **κύριο μέρος** παρουσιάζει πορίσματα ερευνών, στατιστικά στοιχεία, δεδομένα και επιχειρήματα που επιβεβαιώνουν/τεκμηριώνουν την παραπάνω διαπίστωση και αναδεικνύουν τους κινδύνους. Τέλος, στον **επίλογο** εξάγει το συμπέρασμα με τη μορφή ενός διλήμματος: είτε θα υπάρξουν άμεσες παρεμβάσεις και αλλαγές στον τρόπο ζωής είτε περιοχές του πλανήτη θα καταστούν αβίωτες.

Στο Κείμενο 2 ο συντάκτης του παραθέτει τις σκέψεις με τρόπο **συνειρμικό**: Υπάρχει ένα σταθερό θέμα που διαπερνά το κείμενο (η καταστροφή της φύσης και της ζωής των ανθρώπων και η ανάγκη τοποθέτησης απέναντι σε αυτό), ωστόσο ο συντάκτης του καταγράφει ελεύθερα σκέψεις, εικόνες και επιθυμίες, όπως η μία ανακαλεί αυτόματα στη σκέψη μια άλλη: η αποπνικτική ατμόσφαιρα της πόλης φέρνει στο νου την εικόνα ενός ασθενή και σκέψεις για την πολιτική κρατών, οι οποίες τον οδηγούν στην ιδέα της προώθησης των απλών ανθρώπων στην εξουσία, για να επιστρέψει στην προσωπική στάση.

Άσκηση 6

Από τα προηγούμενα μπορούμε να εξαγάγουμε συμπεράσματα για τις προθέσεις των συντακτών των δύο κειμένων:

Ο συντάκτης του Κειμένου 1 ενδιαφέρεται να ενημερώσει και να πείσει τον αναγνώστη για την ύπαρξη της κλιματικής αλλαγής και τους κινδύνους που εγκυμονεί αυτή για το μέλλον, ώστε να υιοθετηθούν δραστικές αλλαγές σε διεθνές επίπεδο αλλά και στην καθημερινότητα των ανθρώπων προκειμένου να αποτραπεί η καταστροφή. Γι' αυτό αξιοποιεί ως μέσα πειθούς:

- **γεγονότα:** « Οι φετινοί καύσωνες σε διάφορες περιοχές του πλανήτη έρχονται να υπογραμμίσουν ότι η κλιματική αλλαγή είναι εδώ και εξελίσσεται σε βέβαιη κλιματική καταστροφή» .
- **πορίσματα ερευνών:** «Μια μελέτη (<https://www.nature.com/articles/d41586-019-02071-z>) εκτίμησε ότι η κλιματική αλλαγή έκανε αυτό τον καύσωνα πέντε φορές πιο πιθανό... »
- **παραδείγματα:** «π.χ. γιατί σε τέτοιες περιοχές οι κάτοικοι δεν συνηθίζουν να έχουν κλιματιστικά στα σπίτια».
- **στατιστικά στοιχεία:** « υπάρχει πιθανότητα 20% η μέση παγκόσμια θερμοκρασία να φτάσει ανάμεσα στο 2020 και το 2024 την αύξηση 1,5 βαθμού Κελσίου...».
- **επιχειρήματα:** «Το λιώσιμο του παγωμένου υπεδάφους ενδιαφέρει πρώτα από όλα γιατί ...εγκλωβισμένοι στον πάγο».

Επιπλέον, για να προωθήσει την πρόθεση του, χρησιμοποιεί την αναφορική λειτουργία της γλώσσας και το τρίτο ρηματικό πρόσωπο.

Από την άλλη, ο συντάκτης του **Κειμένου 2** δεν ενδιαφέρεται να αποδείξει ή να εξάγει κάποιο συμπέρασμα και να πείσει τον αναγνώστη για αυτό. Κινείται περισσότερο από την επιθυμία του να **εκφράσει την προσωπική του αγωνία για το μέλλον του κόσμου**, την αμηχανία/αδυναμία μπροστά στην τεράστια ισχύ των μηχανισμών καταστροφής του, την επιθυμία του να ακουστούν οι απλοί άνθρωποι και να κινητοποιηθεί ο καθένας μας με τις μικρές του δυνάμεις για την προστασία της φύσης. Γι' αυτό και αξιοποιεί ως μέσα πειθούς / εκφραστικές επιλογές:

- **Ποιητική λειτουργία της γλώσσας** με εικονοπλαστικό και μεταφορικό λόγο και παρομοιώσεις (δες απάντηση πιο πάνω).
- **Περιγραφή και αφήγηση:** «Ξύπνησα πάλι σήμερα μυρίζοντας καπνό, έσουρα τα πόδια μου στην κίτρινη πόλη φορώντας μάσκα. Είναι αποπνικτικά, δεν γίνεται χωρίς.

Κάθομαι κλεισμένος σε ένα δωμάτιο όπου πρόλαβα κι έβαλα κλιματιστικό, το υπόλοιπο σπίτι μυρίζει καμένο. Είμαι ένα ποντίκι που γράφει».

- **Α΄ ενικό πρόσωπο:** πήγα κι αγκάλιασα ένα δέντρο /Ξύπνησα πάλι σήμερα